

mange Andragender til Ministeriet i denne Anledning, hidrører fra, at det har været bekendt, at de selv skulde betale for Undersøgelserne og som Følge deraf traf sig tilbage. Men jeg antager, at man alligevel maatte kunne fikse sig mod Misbrug i saa Henseende, idet Bekommande selvsølgelig maatte lade deres Andragender ledsage af Erklæringer fra Sogneraadene, maaste ogsaa Amtsrådet og fra andre sagkyndige Mænd, saa at man kunde faae Sikkerhed for, at man ikke vilde faae Udgifter, som maatte siges at være unødvendige. Jeg tillader mig derfor til, hvad der er anført i Betænkningen, yderligere at føie min Anbefaling af dette Spørgsmaal til den høitærede Indenrigsministers nærmere Overveielse, idet det er mit Haab, at man, ligesom man for 2—3 Aar siden er kommen en hel Del andre Egenomsbesiddere imøde under lignende Forhold, paa samme Maade vil komme disse imøde. Jeg vil dernæst tillade mig et Par Bemærkninger med Hensyn til Vædringsforlaget under Nr. 47, som er fult af Indenrigsministeren til Afnit III., Konto A. 1., Landvæsenets Fremme i Almindelighed, og gaar ud paa at forlange en Forhøjelse af 2,000 Kr. af den Konto, som nu udgjør 14,000 Kr., for ved Hjælp af denne Forhøjelse at kunne komme særlig det jydsk Hævedbrugselskab og Bivæverforeningen paa en kraftigere Maade til Hjælp og støtte dem noget stærkere i deres Bestræbelser, end hidtil har været muligt. Jeg tror, at begge disse Foreningers Formaal have ikke ringe Betydning og navnlig Betydning for de smaa Jordbrugere, thi det er jo bekendt, at en nogenlunde vel anlagt Hæve ikke alene afgiver et vist Hygge omkring det Hjem, hvorved den er anlagt, men giver ogsaa for den mindre Jordbruger en ikke ringe Indtægt, hidrager ikke uvæsentlig til hans Indtægter, idet han jo i Almindelighed har den fornødne Arbeidskraft til at faae en saadan Hæve vedligeholdt og passet. Dertil kommer, at Bivæven væsentligst ogsaa er af Betydning for den lille Jordbruger, fordi ogsaa denne Industri nødvendigvis er et vist Tilføj, som er lettere for ham at udsøve, og tillige maa det jo erindres, at Bivæven navnlig i skovløse Egne ikke kan drives, uden hvor man har Hæve, hvor man kan anbringe Bistaderne i Læ. Jeg vil derfor meget anbefale det høie Thing at stemme for dette Forslag. Naar det erede Flertal giver Anvisning paa at tage af de til Landbruget ellers anvendte Rejsmidler, forekommer det mig, at der ikke er eller kan være ret meget at pille ved disse Midler. Disse Rejsmidler udgjør for indeværende Aar, efter hvad der er oplyst i den erede Indenrigsministers Skrivelse, som findes aftrykt i Betænkningen, ialt 1,700 Kr. Naar man ser hen til den Betydning, som Landbruget her hos os har som Erhverv, saa er det dog forholdsvis meget lidt, der anvendes til Rejsudgifter i saa Henseende. Jeg tror, at man med en vis Be-

klagelse maa sige, at vore Landmænd rejse for lidt og for lidt gjøre sig bekendte med de Fremstridt, der foregaa ogsaa i deres Bedrift paa andre Steder; og naar man ser hen til, hvilke Rejsudgifter der anvendes til Folk, som beskæftige sig med Industrien i det Hele, saa staa disse 1,700 Kr. langt under, hvad der anvendes i saa Henseende. Jeg tror, at Bevillingen til Reiser vilde have stor Betydning dels for de mindre formuende Landmænd, som ere i Besiddelse af Dygtighed og de fornødne Kundskaber og øvrige Betingelser for at kunne drage Nytte af en Reise, og dels ogsaa for Landbrugsstændigheder, som derved kunde komme til at rejse saavel i Indlandet som i Udlandet. Jeg tror, at en Forøgelse af Bevillingen til Rejsudgifter vilde være til stor Gavn, og jeg vilde anse det for høit besynderligt, om man vilde gaa til at indskrænke den dertil hidtil anvendte Sum, al den Stund de Summer, som af det Offentlige anvendes til Landbruget i det Hele her i Danmark, ere forholdsvis meget smaa, naar man tager Hensyn til den Betydning, Landbruget har som Erhverv. Det er det eneste Erhverv, som afgiver Overskud til Udsættel, og saa at sige bærer det Hele, hvilket viser sig, naar der et enkelt Aar indtræffer en mindre god Høst eller især, naar dette har været Tilfældet flere Aar i Træk, medfører en Standsning i Omsetningen, hvilket derimod ikke er Tilfældet med andre Næringsgrene, i alt Fald langt fra i samme Grad som ved Landbruget, fordi det som sagt er Hovederhvervet. Det er derfor mit Haab, at man ikke vil negte de 2,000 Kr., som i det her omtalte Diemed vilde gjøre ikke ringe Gavn, og at man ikke vil følge Anvisningen om at tage af Rejsudgifterne. Med Hensyn til Vædringsforlaget under Nr. 48, hvorom der i det Væsentligste er Enighed i Udvalget, skal jeg blot bemærke, at jeg allerede ifjor, da denne Sag forelaa, havde Leilighed til at udtale mig derom, og jeg skal nu kun føie et Par Bemærkninger til, hvad jeg dengang sagde. Jeg udtalte dengang min Lovd om Nytten af denne Bevilling, men da vi gif ind paa den ifjor, følger deraf, at vi ogsaa maa gaa ind paa, hvad der forlanges iaar. Det gaar ud paa i det Hele at forlange en Bevilling paa 14,900 Kr., hvoraf de 4,500 Kr. nærmest maa siges at være aarlige, og de 10,400 Kr. derimod eengang for alle. Spørgsmaalet har i det Hele taget meget stor Betydning; men jeg tror ikke, at den Opgave, som der tilsigtes ved en saadan Forøgelsestation i Holbæk Amt, vil kunne løses af denne Station. Jeg tror derimod, at hvis man kunde komme til at faae oprettet en Centralstation i den Retning, hvor man kunde faae anstillet virkelige Forøgelsesforøg, og hvor navnlig tilstrækkelige videnstabelige Kræfter vare til Stede, da vilde det have sin meget store Betydning; ved Siden af en Centralstation af denne Art vilde saadanne lokale Stationer faae deres Betydning, og først da ville